การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559)

ดร.ศิริพงศ์ หังสพฤกษ์

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

วันที่ 5 กันยายน 2554
ณ โรงแรมเอเชีย พัทยา จังหวัดชลบุรี

พระราชดำริ

1) การบริหารจัดการพื้นที่สูง

- ทดแทนการปลูกฝิ่นและการตัดไม้ทำลายป่าด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจ

2) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ยึดหลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไขมีความรู้ควบคู่คุณธรรม

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

วิสัยทัศน์

มุ่งการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนงานโครงการหลวง และขยายผลโครงการหลวงเพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน รวมทั้งพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งความรู้พืชสวน ความหลากหลายทางชีวภาพ และแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนางานโครงการหลวง
- สนับสนุนการวิจัย รวบรวม รักษาและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งรักษาคุณค่าและสร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง
- ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับแนวทางของโครงการหลวง รวมทั้งการสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อม
- จัดให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างครบวงจรตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว
- เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือและแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทั้งภายในและต่างประเทศ
- พัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้พืชสวน ความหลากหลายทางชีวภาพ และแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรและวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา
- ยุทธศาสตร์การถ่ายทอดความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
- อุทยานหลวงราชพฤกษ์

ยุทธศาสตร์ แผน 11

- **การพัฒนาคน**
- **ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน**
  - การสร้างมูลค่าเพิ่ม การวิจัย การตลาด การพัฒนาสถาบันเกษตรกร ฯลฯ
- **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
  - การรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และพัฒนา การสร้างจิตสำนึก
- **ความเป็นธรรม**
- **ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจที่มีคุณภาพและยั่งยืน**
  - พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ปฏิรูปกฎระเบียบ การมีส่วนร่วมของเอกชน
  - เศรษฐกิจคาบอลต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- **ความเชื่อมโยงกับภูมิภาค**

นโยบายสำคัญของรัฐบาล (ส.ค. 2554) ที่เกี่ยวข้องกับ สวพส.

1) ปราบปรามยาเสพติด

2) การจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

3) การกระจายรายได้ เข้าถึงแหล่งทุน

4) การสร้างรายได้

- ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ธุรกิจเกษตร/อาหาร
- สร้างงาน อาชีพ
- เชื่อมโยงการค้า ลงุทน การเงิน

5) ด้านการตลาด

พัฒนาสินค้า เพื่อสร้างโอกาสการลาด ขยายช่องทางการตลาด

6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมรายได้จากการอนุรักษ์
- สร้างจิตสำนึกและฟื้นฟู
- องค์ความรู้การบริหารจัดการ
- การร่วมทุนกับภาคเอกชน

แนวนโยบายของคณะกรรมการสถาบัน

1) การปรับรูปแบบการบริหารองค์กรแบบ Growth Pole Development เป็นแบบลุ่มน้ำ
2) เพิ่มความเข้มข้นการติดตามประเมินผล (สร้างระบบฐานข้อมูลจากการนิเทศงาน)
3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การตลาด การผลิต การเก็บเกี่ยว การขนส่ง
4) การรักษาสมดุลการอนุรักษ์และการพัฒนา
5) พัฒนาระบบสื่อสารระหว่างศูนย์และสถาบัน
6) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ประจำวัน
7) งานวิจัยเน้นการบูรณาการงานพัฒนา และวิจัย มองมิติเชิงกว้าง และริเริ่มจากปัญหาในพื้นที่เป้าหมายการนำผลไปสู่การปฏิบัติ
8) เพิ่มความร่มรื่นในอุทยานหลวงราชพฤกษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้

แนวนโยบายของคณะกรรมการสถาบัน

9) สร้างความยั่งยืนของการบริหารอุทยานหลวงราชพฤกษ์ เพื่อเพิ่มผู้เข้าชม เพิ่มรายได้ จัดทำแผนธุรกิจ

10) จัดทำคู่มือปฏิบัติการรองรับระเบียบ ข้อบังคับของสถาบัน

11) จัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์

12) การเตรียมการวัดความสำเร็จ (KPI) ในระดับผลกระทบ (Impact)

13) การปรับโครงสร้างให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ภายใต้ข้อจำกัด

ปี 2555 ปีแห่งการเปลี่ยนแปลง

ที่สถาบันต้องเตรียมรับสถานการณ์จาก

1. การเข้าสู่แผนพัฒนาฉบับที่ 11
2. นโยบายใหม่ของรัฐบาล
3. การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสถาบัน และอนุกรรมการ
4. การจัดทำยุทธศาสตร์สถาบัน ระยะที่ 2 (2555-2559) นำไปสู่การปรับโครงสร้างสถาบัน

การดำเนินงาน

<u>การสำรวจศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถาบัน และการพัฒนาพื้นที่สูง</u>

1) สำรวจเบื้องต้นถึงขอบเขตเชิงนโยบายในการจัดทำแผนฯยุทธศาสตร์ รับฟังข้อคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯในทุกสำนัก และจากประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่สูงด้วยมิติต่างๆ
2) การรวบรวมและศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย
3) การทบทวนนโยบาย แผนพัฒนา และยุทธศาสตร์ที่
4) การทบทวนผลงานและภาพรวมการดำเนินงานของสถาบันช่วงที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550-2553)
5) ประชุมร่วมกับบุคลากรทั้งในสำนักงานและภาคสนาม มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานของสำนักต่างๆ และวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ที่ดำเนินงานอยู่ รวมทั้งทบทวนและวิเคราะห์กลยุทธ์ที่ควรดำเนินงานต่อไปของแต่ละสำนัก

ขั้นตอนการทำแผนยุทธศาสตร์

การสำรวจสถานการณ์บนพื้นที่สูง 6 มิติ

‘SPEEDS Model’

The Location Diagnosis Hexagon

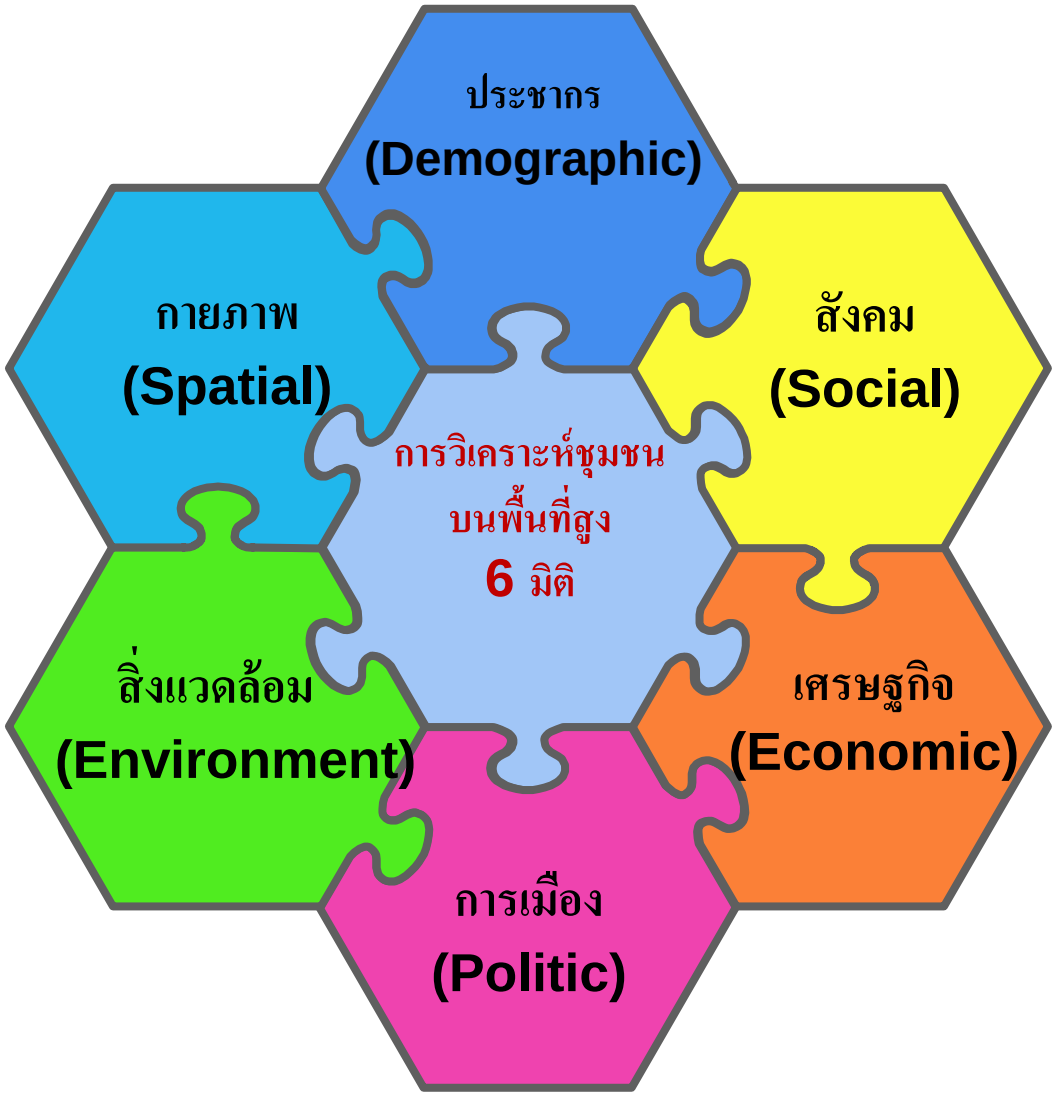

การประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารระดับสูง ครั้งที่ 1

3-5 สิงหาคม 2554 ณ อุทยานล้านนา รีสอร์ท อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) สรุปภาพรวมของการดำเนินงานพัฒนาที่สูงที่ผ่านมา รวมทั้งประเด็นปัญหาอุปสรรค
2) ร่วมกันทบทวนบทเรียน วิเคราะห์ SWOT
3) กำหนดวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์
4) กำหนดกรอบเป้าหมายและประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการหัวหน้าระดับปฏิบัติการ ครั้งที่ 2

17-19 สิงหาคม 2554 ณ โรงแรมโบทานิค รีสอร์ท เชียงใหม่ วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) ทบทวนเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ
2) กำหนดมาตรการ กิจกรรมหลัก และกลยุทธ์เชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์สถาบัน พ.ศ.2555 - 2559

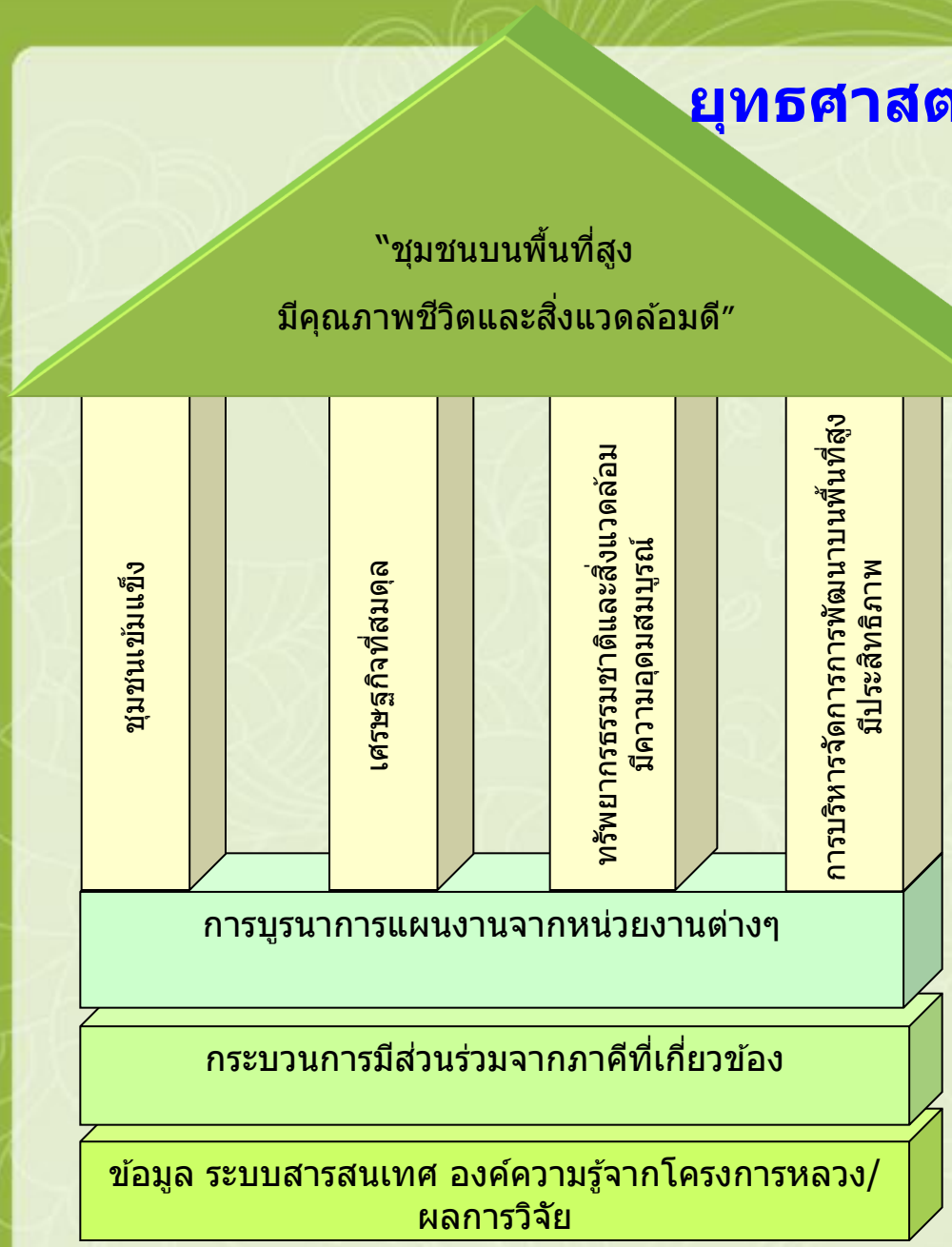

- ด้านสังคม คือ **การมีชุมชนที่เข้มแข็ง**
- ด้านเศรษฐกิจ คือ **มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุล**
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ **มีความอุดมสมบูรณ์**
- ด้านการบริหารจัดการการพัฒนาบนพื้นที่สูง คือ **มีประสิทธิภาพ**

เป้าหมาย
พื้นที่สูงมีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน
วัตถุประสงค์
ชุมชนบนพื้นที่สูงมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมดี
ประเด็นหลัก
เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง
มีแผนชุมชนกำหนดทิศทางการพัฒนา
• วิเคราะห์สถานการณ์ของชุมชน
• จัดทำแผนชุมชน
• ติดตามและประเมินความก้าวหน้า
• การเข้าถึงแหล่งทุน
• การสร้างเอกลักษณ์ของชุมชน
การบริหารจัดการในชุมชน
• ออกกฎระเบียบ และบังคับใช้
• เสริมสร้างศักยภาพผู้นำท้องถิ่น
• อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภูมิปัญญา-วัฒนธรรม
การดำเนินกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม
• ศึกษาและถอดบทเรียนของการดำเนินงานของกลุ่มรูปแบบต่างๆ
• พัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่ม
• ยกระดับกลุ่มธรรมชาติให้เป็นทางการ
มีเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างชุมชน
• ทำศูนย์การเรียนรู้
• ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
• เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนและความช่วยเหลือภายนอก
การพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุลบนพื้นที่สูง
ครัวเรือนมีการลดรายจ่าย
• ลดรายจ่ายครัวเรือน
• ลดรายจ่ายภาคการเกษตร
• ลดหนี้สิน
• เพิ่มเงินออม
ครัวเรือนมีรายได้เพิ่ม
• เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่
• เพิ่มมูลค่า/พัฒนามาตรฐานสินค้า
• เพิ่มอาชีพทางเลือก
• พัฒนาระบบตลาดและระบบขนส่ง
ชุมชนมั่งคั่ง
(มีทุนสะสมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ)
• รวมกลุ่มการผลิต/เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิต
• แลกเปลี่ยน/ค้าขายภายในชุมชน
• สนับสนุนการค้าระหว่างชุมชน
• สร้างภาพลักษณ์/ประชาสัมพันธ์ชุมชน
ผู้ด้อยโอกาสสามารถพึ่งพาตนเองได้
• เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร
• เพิ่มศักยภาพและโอกาสในการประกอบอาชีพ
การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง
การกำหนดของเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม
• ปักหลักเขตร่วมกัน
• ปลูกป่าไม้กันชน
การอนุรักษ์ดินและน้ำ
• ทำเกษตรในระบบอนุรักษ์ดิน-น้ำ
• สำรวจการใช้น้ำ/ออกแบบระบบ
• กำหนดกติกาและวางแผนการใช้น้ำ
• สร้างแหล่งเก็บกักและระบบส่งน้ำ
การฟื้นฟูป่าไม้
• สร้างรายได้จากป่า/Food Bank
• ปลูกป่า/ดูแลบำรุงรักษาต่อเนื่อง
การจัดการขยะและการลดการเผา
• จัดการขยะชุมชน/ใช้ 3 Rs
• จัดการซากวัสดุการเกษตร
• ใช้ประโยชน์จากขยะและของเสีย
การเตรียมการรับ Climate Change
• คัดเลือกพันธุ์พืช
• ใช้ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาเพื่อเตือนภัย
• ใช้เทคโนโลยีลดผลกระทบ
• การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ (ขาย Carbon Credit ฯลฯ)
การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
การบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ
• ทำมาตรฐานตำแหน่งงาน
• จัดบุคลากรลงระดับ
• ทำ Career Path
การบริหารจัดการเงิน และงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ
• การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
• จัดทำแผนงานประมาณ 2555-2559
• ทำแผนธุรกิจสถาบันฯ
• ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ
การจัดระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
• ทบทวนระเบียบ
• จัดทำคู่มือปฏิบัติ
• การปรับปรุงโครงสร้างสถาบันให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
มีระบบสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
• ทำแผนแม่บทพัฒนาสารสนเทศ
• พัฒนาระบบติดตามประเมินผล
• พัฒนาระบบสื่อสารของสถาบันในพื้นที่
มีการบริหารยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ
• ติดตามและประสานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
• แผนการประชาสัมพันธ์สถาบันฯและดำเนินการตามแผน

ตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. ด้าน “ชุมชนเข้มแข็ง” มี 7 ข้อ

1. รายได้
2. การร่วมกลุ่ม
3. ขนบธรรมเนียมประเพณี
4. การทำแผนทิศทางการพัฒนา
5. สิ่งแวดล้อม
6. กฎระเบียบและหมู่บ้านสะอาด
7. การเข้าถึงแหล่งทุน

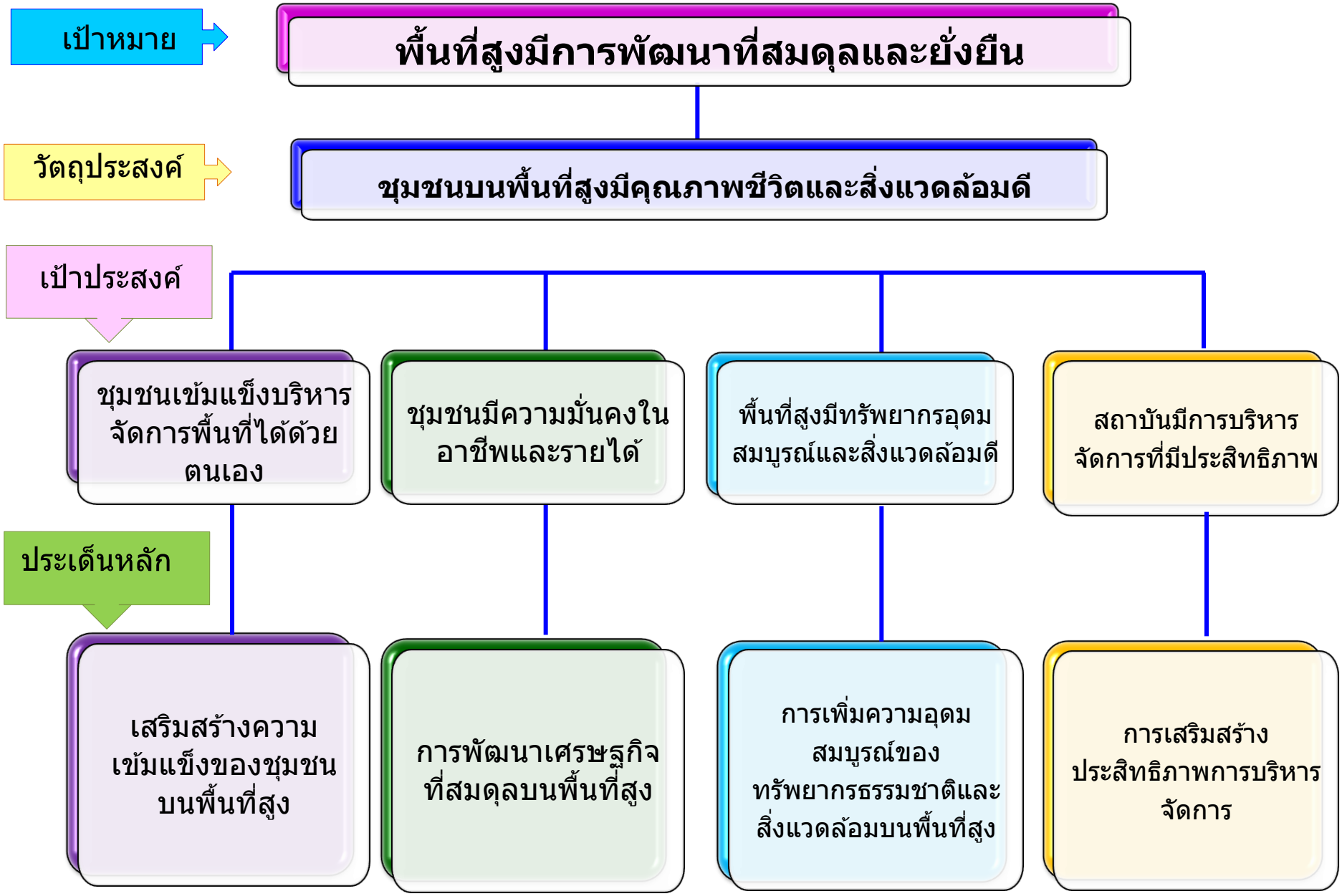
เป้าหมาย
พื้นที่สูงมีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน
วัตถุประสงค์
ชุมชนบนพื้นที่สูงมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมดี
เป้าประสงค์
ชุมชนเข้มแข็งบริหารจัดการพื้นที่ได้ด้วยตนเอง
ชุมชนมีความมั่นคงในอาชีพและรายได้
พื้นที่สูงมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมดี
สถาบันมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
ประเด็นหลัก
เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง
การพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุลบนพื้นที่สูง
การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง
การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบนพื้นที่สูง

เป้าประสงค์

ชุมชนเข้มแข็งบริหารจัดการพื้นที่ได้ด้วยตนเอง

แนวทาง 1

กิจกรรม

มีแผนชุมชนการกำหนดทิศทางการพัฒนา

- วิเคราะห์สถานการณ์ของชุมชน
- จัดทำแผนชุมชน
- ติดตามและประเมินความก้าวหน้า
- การเข้าถึงแหล่งทุน
- การสร้างเอกลักษณ์ของชุมชน

แนวทาง 2

กิจกรรม

มีการบริหารจัดการในชุมชน

- ออกกฎระเบียบ และบังคับใช้
- เสริมสร้างศักยภาพผู้นำท้องถิ่น
- อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ภูมิปัญญา-วัฒนธรรม

แนวทาง 3

กิจกรรม

มีการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม

- ศึกษาและถอดบทเรียนของการดำเนินงานของกลุ่มรูปแบบต่างๆ
- พัฒนาศักยภาพการจัดการกลุ่ม
- ยกระดับกลุ่มธรรมชาติให้เป็นทางการ

แนวทาง 4

กิจกรรม

มีเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างชุมชน

- ทำศูนย์การเรียนรู้
- ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุนและความช่วยเหลือภายนอก

ประเด็นยุทธศาสตร์

การพัฒนาเศรษฐกิจที่สมดุลบนพื้นที่สูง

เป้าประสงค์

ชุมชนมีความมั่นคงในอาชีพและรายได้

แนวทาง 1
กิจกรรม

- **ครัวเรือนมีการลดรายจ่าย**
  - ลดรายจ่ายครัวเรือน
  - ลดรายจ่ายภาคการเกษตร
  - ลดหนี้สิน
  - เพิ่มเงินออม

แนวทาง 2
กิจกรรม

- **ครัวเรือนมีรายได้เพิ่ม**
  - เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่
  - เพิ่มมูลค่า/พัฒนามาตรฐานสินค้า
  - เพิ่มอาชีพทางเลือก
  - พัฒนาระบบตลาดและระบบขนส่ง

แนวทาง 3
กิจกรรม

- **ชุมชนมั่งคั่ง**
  (มีทุนสะสมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ)
  - รวมกลุ่มการผลิต/เครือข่ายกลุ่มผู้ผลิต
  - แลกเปลี่ยน/ค้าขายภายในชุมชน
  - สนับสนุนการค้าระหว่างชุมชน
  - สร้างภาพลักษณ์/ประชาสัมพันธ์ชุมชน

แนวทาง 4
กิจกรรม

- **ผู้ด้อยโอกาสสามารถพึ่งพาตนเองได้**
  - เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร
  - เพิ่มศักยภาพและโอกาสในการประกอบอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง

เป้าประสงค์

พื้นที่สูงมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมดี

แนวทาง 1 กิจกรรม

- **มีการกำหนดของเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม**
  - ปักหลักเขตร่วมกัน
  - ปลูกป่าไม้กันชน

แนวทาง 2 กิจกรรม

- **มีการอนุรักษ์ดินและน้ำ**
  - ทำเกษตรในระบบอนุรักษ์ดิน-น้ำ
  - สำรวจการใช้น้ำ/ออกแบบระบบ
  - กำหนดกติกาและวางแผนการใช้น้ำ
  - สร้างแหล่งเก็บกักและระบบส่งน้ำ

แนวทาง 3 กิจกรรม

- **มีการฟื้นฟูป่าไม้**
  - สร้างรายได้จากป่า/Food Bank
  - ปลูกป่า/ดูแลบำรุงรักษาต่อเนื่อง

แนวทาง 4 กิจกรรม

- **มีการจัดการขยะและการลดการเผา**
  - จัดการขยะชุมชน/ใช้ 3 Rs
  - จัดการซากวัสดุการเกษตร
  - ใช้ประโยชน์จากขยะและของเสีย

แนวทาง 5 กิจกรรม

- **มีการเตรียมรับมือกับ Climate Change**
  - คัดเลือกพันธุ์พืช
  - ใช้ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาเพื่อเตือนภัย
  - ใช้เทคโนโลยีลดผลกระทบ
  - การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ (ขาย Carbon Credit ฯลฯ)

ประเด็นยุทธศาสตร์ → **การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการ**

เป้าประสงค์ → **สถาบันมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ**

แนวทาง 1 กิจกรรม

การบริหารงานบุคคลมีประสิทธิภาพ
- ทำมาตรฐานตำแหน่งงาน
- จัดบุคลากรลงระดับ
- ทำ Career Path

แนวทาง 2 กิจกรรม

การบริหารจัดการเงิน และงบประมาณมีประสิทธิภาพ
- การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
- ทำแผนธุรกิจสถาบันฯ
- ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

แนวทาง 3 กิจกรรม

การจัดระบบการทำงานมีประสิทธิภาพ
- ทบทวนระเบียบ/จัดทำคู่มือปฏิบัติ
- การปรับโครงสร้างสถาบันให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์

แนวทาง 4 กิจกรรม

ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารมีประสิทธิภาพ
- ทำแผนแม่บทพัฒนาสารสนเทศ
- พัฒนาระบบติดตามประเมินผล
- พัฒนาระบบสื่อสารของสถาบันในพื้นที่
- การประชาสัมพันธ์สถาบันฯ

แนวทาง 5 กิจกรรม

การบริหารยุทธศาสตร์มีประสิทธิภาพ
- ติดตามและประสานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
- การทำแผนประชาสัมพันธ์

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (ด้านสังคม)

ปี พ.ศ.	ประเด็นสำคัญ
2559	ชุมชนสามารถบริหารจัดการพื้นที่ของตนเองได้
2558	ใช้ชุมชนที่เข้มแข็งแล้วไปเป็นวิทยากรให้กับชุมชนอื่น ชุมชนต้นแบบเป็นศูนย์เรียนรู้ หลักสูตร/องค์ความรู้ท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดได้เป็นระบบ
2557	ขยายตลาด ส่งชุมชนต้นแบบเข้าประกวด ประกาศชุมชนดีเด่น (ต้นแบบ) ในเรื่องการผลิต การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการจัดทำแผนขยายพื้นที่พัฒนา
2556	ทำคู่มือ Best Practice ของกิจกรรมแต่ละด้านพัฒนากลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์สินค้าได้รับการรับรองมาตรฐาน/มี brand สถาบันฯ
2555	ทบทวน และศึกษาชุมชนเป้าหมาย กำหนดธงในการพัฒนา สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มโดยใช้แกนนำที่มีอยู่ ปรับปรุง/ทบทวนแผนชุมชน บูรนาการกับหน่วยปฏิบัติ สรรหากลุ่มใหม่ไปด้วย รวมทั้งพัฒนา เก็บข้อมูล/ถอดบทเรียนจากประสบการณ์ เริ่มทำกิจกรรมกับเยาวชน กำหนดเกณฑ์ขยายและการลดพื้นที่

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์(ด้านเศรษฐกิจ)

ปี พ.ศ.	ประเด็นสำคัญ
2559	ชุมชนมีความมั่งคงในอาชีพและรายได้ ชุมชนมีผลผลิตที่มีคุณภาพสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง เป็นที่รู้จักในระดับชาติ
2558	มีผลิตภัณฑ์ GI มีช่องทางการขาย carbon credit มีเครือข่ายห่วงโซ่การผลิตครบวงจร ชุมชนมีข้าวบริโภคอย่างพอเพียง (มีธนาคารข้าว)
2557	เพิ่มช่องทางรายได้นอกภาคเกษตร จัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยยกมาตรฐานสินค้าหัตถกรรม มีตลาดชุมชนที่เข้มแข็ง มีรายได้จากการปลูกป่า มีโปรแกรมแบบจำลองเพื่อพยากรณ์ผลผลิตและตลาด
2556	มุ่งเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ของข้าว และข้าวโพด นำ CSR ของ ธกส. มาเพิ่มผลผลิตในปี 50 ยกระดับมาตรฐานผลผลิตเกษตรให้ผ่าน GAP มีผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากความหลากหลายทางชีวภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิต อุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็น Outlet ของชุมชน
2555	ประเมินชุมชน (เก่า/ใหม่) ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อขยายผล วางแผนการส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ กำหนดกลยุทธ์รายผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพและความต้องการของตลาด ระบบโลจิสติกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของศูนย์ต่างๆ พัฒนามาตรฐาน Home stay และFood safety

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (ด้านสิ่งแวดล้อม)

ปี พ.ศ.	ประเด็นสำคัญ
2559	• มีต้นแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม • ทรัพยากรธรรมธรรมชาติในพื้นที่ความสมบูรณ์ • สิ่งแวดล้อมในพื้นมีการบริจัดการที่ดี
2558	ผลผลิตสูงขึ้น ความอุดมสมบูรณ์ได้รับการฟื้นฟู มีการใช้ประโยชน์จากไม้แปรรูปที่ปลูกความเสี่ยงจากภัยแล้งลดลง
2557	มีการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ จากไม้ที่ปลูก มีชุมชนต้นแบบในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างครบวงจร มีการเผาในพื้นที่เกษตรลดลงมีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชลดลง
2556	สามารถลดพื้นที่ปลูกพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสม มีความหลากหลายทางชีวภาพในเขต buffer zone มีการใช้ประโยชน์และรายได้จากป่า มีระบบเตือนภัยพิบัติล่วงหน้า
2555	กำหนดเขตที่ดินทำกินกับป่าให้ชัดเจนโดยแยกพื้นที่เกษตรออกจากพื้นที่ป่า กปส. ได้รับอนุมัติจาก ครม. ให้สามารถดำเนินการบนพื้นที่สูง เช่นเดียวกับพื้นที่โครงการหลวง พัฒนาการบริหารจัดการขยะโดยชุมชน ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำของกลุ่ม วิเคราะห์คุณภาพดินและน้ำพร้อมทั้งชี้แจงต่อชุมชน (เริ่มเก็บตัวอย่างดินและน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ)

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (ด้านการบริหารจัดการ)

ปี พ.ศ.	ประเด็นสำคัญ
2559	สถาบันฯ เป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง มี Model การพัฒนาพื้นที่สูงแบบต่างๆ
2558	มีระบบผู้เชี่ยวชาญทางไกล (เริ่มตั้งแต่ 57) มีศูนย์วิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงระดับภูมิภาค จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะที่ 3 ปี 2560-2564
2557	ทบทวนแผนยุทธศาสตร์ให้เข้ากับแผน 12 มีบุคลากรที่เป็นระดับเชี่ยวชาญเฉพาะด้านราชพฤกษ์เป็นอุทยานระดับโลก World's Class Park สรุปบทเรียนในการปลูกพืชทดแทนฝิ่น
2556	มีการพัฒนาบุคลากรแต่ละด้าน มีเครือข่ายพันธมิตร มีรายได้เพิ่มตามช่องทางต่างๆ / ตลาดใหม่ มีความเชื่อมโยงระหว่างอุทยานกับศูนย์ ขยายระบบเครือข่ายสื่อสาร จัดกำลังคนตามโครงสร้าง มีการประชุมแบบนานาชาติด้านการพัฒนาพื้นที่สูง (Regional Conference)
2555	ปรับปรุงโครงสร้าง และ Job Description มีระบบ Career Path ของบุคลากร มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีคู่มือปฏิบัติงาน มีกฎระเบียบและขั้นตอนที่คล่องตัว เริ่มทำระบบฐานข้อมูล มีระบบ M&E มีระบบสารสนเทศ มีแผนธุรกิจของอุทยานหลวงราชพฤกษ์ ทบทวน แผนแม่บทโครงการขยายผล โดยบูรณาการกับภาคีเครือข่ายและแผนแม่บท

ข้อคิดเห็นคณะกรรมบริหารสถาบัน 29 ส.ค. 2554

1. ควรให้ความสำคัญต่อกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะ

1.1 การใช้องค์ความรู้ของโครงการหลวงในการขยายผล

1.2 การใช้ผลการวิจัยไปสู่การพัฒนา

1.3 การใช้ภาพลักษณ์โครงการหลวง

1.4 การสร้างเครือข่ายกับ อบต. และอื่นๆ

1.5 การบริหารจัดการภายในมีการกำหนดเป้าหมายในระดับผลกระทบจากโครงการจึงต้องมีฐานข้อมูลที่ชัดเจน การใช้ระบบ Logistics รองรับการจัดการและขยายพื้นที่

2. ให้ความสำคัญต่อรายได้ของเกษตรกร โดยให้เน้นการตลาดรองรับการจัดให้มีศูนย์คัดแยกผลผลิตขนาดใหญ่รองรับได้หลายศูนย์

3. ให้เชื่อมโยงกับเครือข่ายต่างประเทศ

4. ให้กำหนดพื้นที่เป้าหมายของการขยายผลในแต่ละปีให้ชัดเจน

5. ให้สังเคราะห์และวิเคราะห์ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

แผนการดำเนินงานในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในระยะต่อไป

1) นำเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์ของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ในการประชุมประจำปีของสถาบัน ในวันที่ 5-6 กันยายน 2554 เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากบุคลากรของสถาบัน

2) จัดประชุมร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 13 กันยายน 2554 เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ

3) ปรับปรุงแก้ไขร่างยุทธศาสตร์ฯตามข้อเสนอแนะของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

4) นำเสนอแผนยุทธศาสตร์สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559) ต่อคณะกรรมการสถาบันเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป